

Seat No. **Summer Examination March - 2023****Subject Name:** Five Year Law (CBCS)_74781 _ Political Science_I (Local Self government)_08.08.2023_10.30 AM
To 01.30 PM**Subject Code:** 74781**Day and Date:** - Tuesday, 08-08-2023
Time: - 10:30 am to 01:30 pm**Total Marks:** 70**Instructions.:**

1) Figures to the right indicate full marks

Special Instruction.:

1. Attempt any four questions from Q.No. 1 to 7. प्र. क्रमांक १ ते ७ मधील कोणतेही चार प्रश्न लिहा 2. Q. No. 8 is compulsory. प्र. क्रमांक ८ अनिवार्य आहे 3. In case of ambiguity in the Marathi question or ambiguity in the words/terms used in Marathi question, the corresponding English question shall be considered प्रश्नपत्रिकेमध्ये मराठी भाषेतील प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता असल्यास अथवा योग्य शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी प्रश्न गृहीत धरूणेत येईल.

- Q.1. **Discuss the nature, significance and role of Local Self Government** [15]
स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे स्वरूप, महत्त्व आणि भूमिका यावर चर्चा करा.
- Q.2. **Discuss the importance of Social audits in making Gram Sabhas a success.** [15]
ग्रामसभा यशस्वी करण्यासाठी सामाजिक लेखापरीक्षणाच्या महत्त्वाची चर्चा करा.
- Q.3. **Elaborate on how important the role of the Sarpanch and Gram Sevak is in making the Gram Panchayat a success.** [15]
ग्रामपंचायत यशस्वी करण्यात सरपंच आणि ग्रामसेवक यांची भूमिका किती महत्त्वाची आहे हे विशद करा.
- Q.4. **State and discuss the reports of the various Committees constituted to look into the status and functioning of Local Self Governments in post-independence India** [15]
स्वातंत्र्योत्तर भारतातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थिती व कार्यपद्धती तपासण्यासाठी स्थापन केलेल्या विविध समित्यांच्या अहवालांची माहिती द्या आणि त्यावर चर्चा करा.
- Q.5. **Examine the role of the Panchayat Samiti as the intermediate body in PRIs.** [15]
पंचायती राज संस्थामध्ये पंचायत समितीची मध्यवर्ती संस्था म्हणून भूमिका तपासा.
- Q.6. **Explain the composition and functioning of Municipal corporations.** [15]
महानगरपालिकांची रचना आणि कार्यपद्धती स्पष्ट करा.
- Q.7. **Examine the role of NGOs in Rural Development.** [15]
ग्रामीण विकासात स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका तपासा.

Q.8. Explain the following or answer in one/two sentences (Any Five)

[10]

खालील कोणतेही पाच स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तर द्या

i) Democratic Decentralisation and Gandhi.

लोकशाहीचे विकेंद्रीकरण आणि गांधी.

ii) Non-formal functions of Zilla Parishad.

जिल्हा परिषदेची अनौपचारिक कार्ये.

iii) Recommendations of Balwantrai Mehta Committee.

बळवंतराय मेहता समितीच्या शिफारशी.

iv) What is a Nagar Panchayat?

नगर पंचायत म्हणजे काय ?

v) Problems before Local Self Government.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांसमोरील समस्या.

vi) Functions of CEO of Zilla Parishad

जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांची कार्ये

vii) Features of Local Self Government under Mughal rule.

मुघल राजवटीत स्थानिक स्वराज्य संस्थांची वैशिष्ट्ये

viii) When was the 74th Amendment implemented and for which government?

७४वी घटनादुरुस्ती कधी आणि कोणत्या सरकारसाठी लागू करण्यात आली ?

ix) Mandatory provisions of 73rd Amendment.

७३व्या दुरुस्तीच्या अनिवार्य तरतुदी.

x) Write any 2 functions of the President of Municipal Council

नगरपरिषदेच्या अध्यक्षाची कोणतीही 2 कार्ये लिहा